

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Naar aanleiding van een analyse over het huidige instrumentarium werkplekieren werd er gekozen voor een vereenvoudiging. Hierdoor wordt de werkervaringsstage hervormd, de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkenkende stage worden afgeschaft.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit heeft betrekking op het beleidsveld werk.

Naar aanleiding van de vaststelling dat VDAB over de jaren heen, zowel als contracterende als niet contracterende partij, betrokken is bij een ruim instrumentarium werkplekieren is er voor gekozen om het huidige instrumentarium werkplekieren aan een analyse te

onderwerpen. Uit die analyse is gebleken dat een vereenvoudiging van het instrumentarium werkplekklaren zich opdrong, met als gevolg dat de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkennde stage worden geïntegreerd in de werkervaringsstage.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 27 april 2022 heeft de Raad van Bestuur van VDAB een positief advies gegeven omtrent het ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten.

Op 7 juni 2022 werd het wetgevingstechnisch en taalkundig advies aangevraagd. Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/204.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 9 juni 2022;

Het begrotingsakkoord werd gegeven op 12 juli 2022.

Op 24 augustus 2022 heeft de SERV een positief advies gegeven. De SERV had nog enkele vragen. Het voorontwerp van besluit dat op de Raad van Bestuur werd voorgelegd en goedgekeurd, verschilt op twee punten van de versie die aan de SERV voor advies wordt voorgelegd. De SERV vraagt deze verschilpunten te motiveren.

1. Het eerste verschil betreft de definitie van de werkervaringsstage zoals opgenomen in artikel 3. In het initiële voorontwerp stond dat dergelijke stage onderdeel kan uitmaken van een traject of voortraject naar betaald werk. De zinsnede 'of voortraject' werd niet behouden. Is dit gezien de ruimere doelgroep (nl. de doelgroep van het huidige instrument activeringsstage) haalbaar?
2. Het tweede verschil sluit hierbij aan. Het betreft art. 10. dat art. 111/01 m.b.t. de voorwaarden voor de werkervaringsstage aanpast. In 3° van dit artikel stond initieel: "de niet-werkende werkzoekende een gebrek aan generieke competenties en werkervaring heeft of de niet-werkende werkzoekende een medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch of sociaal probleem, of een combinatie van die problemen, heeft." Dit werd beperkt tot een gebrek aan generieke competenties en werkervaring. Zelfde vraag: als er wordt gekozen voor een breed basisproduct dat ook gericht is naar de doelgroep van het huidige instrument activeringsstage, kan deze zinsnede dan wegvallen?

De aanpassingen ten opzichte van het voorontwerp van besluit dat op de Raad van Bestuur werd voorgelegd en goedgekeurd zijn ingegeven door de bezorgdheid dat de omschrijving of beter de interpretatie hiervan, ruimer zou zijn dan de doelgroepen die we voor ogen hebben (In casu de respectievelijke doelgroepen van de tijdelijke werkervaring en de GOB subsidie (vanaf 2023 GLOW) en de activeringstrajecten AT).

De tweeledige doelstelling van het BVR is enerzijds vereenvoudiging en anderzijds een flexibel basisinstrument voor toekomstige trajecten. Het is essentieel dat dit zowel nu als in

de toekomst trajecten zijn waarbij vooraf redelijkerwijs werd ingeschat dat het eindpunt betaalde arbeid mogelijk is. De verwijzing naar “voor”traject als de doelgroepkenmerken “mmpps” (nu cmpps) laten ruimte voor interpretatie waarbij ook de volledige doelgroep die bijvoorbeeld in het werk-zorg decreet zijn gevat kunnen worden begrepen. Binnen het aanbod werk-welzijnstrajecten is de rol vanuit dit decreet echter beperkt tot de activiteiten die gericht zijn op een doorstroming naar de arbeidsmarkt. Met deze aanpassing maken we deze gerichte focus duidelijk.

3. Tot slot heeft de SERV nog een verduidelijkingsvraag. Art. 4 bepaalt wat er gebeurt indien een werkgever zijn wettelijke of contractuele verplichtingen niet nakomt. Concreet is er een uitsluiting van drie jaar van volgende werkplekleervormen mogelijk: beroepsverkennde stage, opleidingsstage, werkervaringsstage en beroepsinlevingsstage. Betekent dit dat een IBO of IBO-plus wel mogelijk blijven?

In artikel 4 staan alle vormen van werkplekieren waarvoor een werkgever uitgesloten kan worden voor drie jaar indien hij de wettelijke of contractuele verplichtingen niet nakomt. Echter, hier staan de IBO en de IBO-plus niet tussen. De uitsluitingsprocedure voor de IBO is reeds beschreven in artikel 96 van het VDAB-besluit. Voor de duidelijkheid worden de IBO en de IBO-plus expliciet opgenomen in artikel 4 van het besluit.

De Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft advies nr. 2022/087 gegeven op 6 september 2022.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegd ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, mits de volgende elementen worden geïmplementeerd

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren;
- de categorieën van gegevens vervat in de basisscreening en het gespecialiseerd arbeidsonderzoek nader definiëren;
- de bewaartermijn bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

Aan het advies wordt op de volgende wijze tegemoet gekomen:

- **Vermelding van de rechtvaardigingsgrond** De persoonsgegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e, AVG, meer specifiek (een taak van algemeen belang die op de verwerkingsverantwoordelijke rust). De gegevensverwerking wordt geregeld in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”. De gegevens worden verwerkt in het elektronisch dossier van het individu, zodat artikelen 22/1 t.e.m. 22/9 integraal van toepassing zijn op de gegevensverwerking in dit kader.
- **Verantwoordelijkheid** De VDAB is de verwerkingsverantwoordelijke vermeld in artikel 4, 7 van de algemene verordening gegevensbescherming voor de doorgifte van de persoonsgegevens, vermeld in het ontwerpbesluit in het kader van de werkervaringsstage. Er wordt niet ingegaan op de vraag om dit expliciet in het ontwerp op te nemen, gelet op de aard van het ontwerp (wijzigingsbesluit) en het gegeven – zoals zelf gesteld door het VTC – dat dit best in het decreet wordt opgenomen.
- **Het uitvoeren van een GEB** De verwerkingsverantwoordelijke zal een GEB opstellen indien nodig.

- **De categorieën van gegevens** Er wordt gesteld dat de regeling omtrent gegevens en resultaten in het kader van een basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek niet voldoende zijn aangeduid. Het besluit waar naar verwezen wordt, is op bepaalde vlakken reeds uitgehold door nieuwe procedures en regelgeving. Dit geldt ook voor de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdienst (GA) die niet langer bestaat. Er kan in dit kader verwezen worden naar het gebruik van de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF).
- **Verplichting om protocollen af te sluiten** Er zal, zoals de VTC aangeeft, indien van toepassing uiteraard rekening gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008 (de verplichting om protocollen af te sluiten).
- **De bewaartermijn** De verwerking van de persoonsgegevens wordt beperkt in de zin van overweging 67 van de AVG, van zodra zij niet meer noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taak ikv algemeen belang. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt met een maximale bewaartermijn van vijf jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van VDAB behoren en, in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de administratieve en rechtelijke procedures en rechtsmiddelen. De werkervaringsstage maakt deel uit van een breder instrumentarium werkplekieren, waarvoor een overkoepelde bewaartermijn werd bepaald. Deze bewaartermijn wordt niet expliciet herhaald ikv dit wijzigingsbesluit opgenomen.
- **Maatregelen ikv juistheid van gegevens en transparantie** De administratie wordt tevens opgedragen zorg te dragen, conform artikel 5.1, d), van de AVG, voor de juistheid en actualisering van de verwerkte gegevens. De vermeldingen ikv transparantie zijn rechtstreeks van toepassing op de verwerkingsverantwoordelijke, zodat deze uiteraard worden toegepast. Er wordt dan ook niet ingegaan op het voorstel om deze expliciet op te nemen in het ontwerp.

De Raad van State heeft advies nr. 72.223/1 gegeven op 19 oktober 2022, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

De Raad van State gaf als enige opmerking dat in artikel 24 van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten geen rechtsgrond gevonden kan worden. De aanhef is in die zin aangepast.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Naar aanleiding van de analyse over het huidig instrumentarium werkplekieren is er gekozen om het huidige instrumentarium werkplekieren te vereenvoudigen. Dit heeft als gevolg dat de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkennde stage afgeschaft kunnen worden.

Dit alles betekent een vereenvoudiging voor het instrumentarium werkplekieren. Deze wijziging brengt heel wat voordelen met zich mee. Zo wordt er meer duidelijkheid gecreëerd voor zowel de werkzoekende, de partner, de werkgever als de bemiddelaar. Ook niet-werkende werkzoekenden die voorheen een activeringsstage of een gespecialiseerde beroepsverkennde stage volgden (waar er geen incentive aan verbonden is), zullen nu een

WES-premie krijgen van maandelijks 200 euro bruto (voor een voltijdse werkervaringsstage), of pro rata in geval van een stage van minder dan 20u per week.

De vrijstelling van beschikbaarheid, met de hieraan gekoppelde bevrozing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering, zal beperkt worden tot de duur van de effectieve werkervaringsstage. Dit enkel mits een voldoende intensief traject (minstens 4 weken stage en minstens 20 uren stage per week).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Art. 1. In artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten worden verschillende wijzigingen aangebracht.

Zo wordt de term “beroepsverkennende stage” gewijzigd naar de term “werkervaringsstage”, aangezien dat een gespecialiseerde beroepsverkennende stage vanaf de inwerkingtreding van dit besluit zal vervangen worden door de werkervaringsstage.

Daarnaast wordt de term “K-IBO” gewijzigd naar “IBO-plus”. Een term die al een tijdje door VDAB wordt gebruikt, maar zijn wijziging in het besluit nog niet vond.

Ook worden de artikelen die verwijzen naar de beroepsverkennende stage in het besluit gewijzigd naar de artikelen die verwijzen naar de werkervaringsstage.

Als laatste wordt paragraaf 4 (die specifiek handelt over de gespecialiseerde beroepsverkennende stage) opgeheven.

Art. 2. In artikel 5 van het bovengenoemde besluit wordt de term “beroepsverkennende stage” gewijzigd naar de term “werkervaringsstage”, aangezien dat een gespecialiseerde beroepsverkennende stage vanaf de inwerkingtreding van dit besluit zal vervangen worden door de werkervaringsstage.

Daarnaast wordt de term “K-IBO” gewijzigd naar “IBO-plus”. Een term die al een tijdje door VDAB wordt gebruikt, maar zijn wijziging in het besluit nog niet vond.

Art. 3. In artikel 1, punt 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding (verder VDAB-besluit) wordt de definitie van de werkervaringsstage geactualiseerd.

Artikel 1, punt 28 handelt over de activeringsstage en wordt opgeheven.

Art. 4. Er wordt in het VDAB-besluit een nieuw artikel 65/1 ingevoegd. Dit artikel geeft aan dat, indien een werkgever zijn wettelijke of contractuele verplichtingen niet nakomt met betrekking tot de beroepsverkennende stage, de opleidingsstage, de werkervaringsstage en de beroepsinlevingsstage, hij een uitsluiting van toegang tot deze werkplekleervormen kan krijgen van drie jaar. Alhoewel in artikel 96 van het VDAB-besluit een uitsluitingsprocedure beschreven staat voor de IBO, worden ook de IBO en de IBO-plus opgenomen in dit artikel. Op deze manier vermijden we dat de invoering van artikel 65/1 twijfel zou doen rijzen over de blijvende toepasbaarheid van artikel 96 van het VDAB-besluit. Tevens worden de opleidingsplannen van de beroepsinlevingsstage gedurende die drie jaar niet meer goedgekeurd.

Daarnaast wordt de beroepsprocedure beschreven.

Art. 5. tot en met art. 9. De term “K-IBO” wordt overal gewijzigd naar “IBO-plus”. Een term die al een tijdje door VDAB wordt gebruikt, maar zijn wijziging in het VDAB-besluit nog niet vond.

Art. 10. In artikel 111/0/1 van het VDAB-besluit zal er nu sprake zijn van een “niet-werkende” werkzoekende. Daarnaast moet de niet-werkende werkzoekende het leerpotentieel hebben om de afstand tot het normaal of sociaal economisch circuit te kunnen overbruggen. Dit wordt ingeschat door VDAB of de partnerorganisatie van VDAB. Als laatste voorwaarde komt een niet-werkende werkzoekende in aanmerking als hij een gebrek heeft aan generieke competenties en werkervaring.

Art. 11. In artikel 111/0/2 van het VDAB-besluit zal er nu sprake zijn van een “niet-werkende” werkzoekende.

Art. 12. De voorwaarde om minstens twintig uur per week een werkervaringsstage te volgen wordt opgeheven. Vermits er in de hervormde werkervaringsstage ook doelgroepen zitten die eerder onder de activeringsstage vielen en waar dus niet zeker is dat deze doelgroep wel minstens twintig uur per week stage aankan.

Art. 13. De terminologie werd in dit artikel enigszins aangepast. Er is nu sprake van een stage in plaats van een opleiding. Daarnaast kan het stageplan, naast een opsomming van de aan te leren competenties, ook een beschrijving zijn van de acties om de beginsituatie van de niet-werkende werkzoekende in kaart te brengen. Tevens moet de doelstelling van de werkervaringsstage vermeld worden.

Art. 14. tot en met art. 17. Om de terminologie op elkaar af te stemmen wordt “werkzoekende” gewijzigd in “stagiair”.

Art. 18. Om uniform te zijn met andere artikelen uit het VDAB-besluit werd de zinsnede “vermeld in het decreet van 30 april 2004 houdende het Handvest van de Werkzoekende en de wetgeving op de arbeidsbescherming” toegevoegd aan artikel 111/0/9 van het VDAB-besluit.

Art. 19. De schorsingsmogelijkheden voor een werkervaringsstage worden opgeheven. Deze gronden worden herwerkt in artikel 111/0/11 van het VDAB-besluit.

Art. 20. De stopzettingsgronden van de werkervaringsstage worden hervormd. Zo kan een werkervaringsstage worden stopgezet als de stagiair of de werkgever zich niet houden aan de contractuele of wettelijke verplichtingen en als vastgesteld wordt dat de werkervaringsstage niet langer kan doorgaan. Een stopzetting is tevens mogelijk als de stagiair werk vindt tijdens de werkervaringsstage of als de stagiair gedurende een lange periode afwezig is door ziekte of een ongeval of als de stagiair moederschapsverlof opneemt. Ook bij overmacht kan de werkervaringsstage stopgezet worden. Als laatste kan de werkervaringsstage ook stopgezet worden indien de doelstelling is bereikt of indien vastgesteld wordt dat de doelstelling niet haalbaar is.

Art. 21. In dit artikel worden de bepalingen rond de activeringsstage opgeheven.

Art. 22. Dit artikel vervangt de activeringsstage in een werkervaringsstage in artikel 32, §1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten.

Art. 23. Dit artikel betreft een overgangsmaatregel. De gespecialiseerde beroepsverkenkende stages, de activeringstages en de werkervaringsstages die lopende zijn vooraleer dit besluit in werking treedt, blijven verder lopen tot het einde volgens de regelgeving die gold vóór de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 24. Het besluit treedt in werking op 1 januari 2023.

Art. 25. Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, belast is met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het hervormen van de werkervaringsstage leidt tot een extra uitgave ten opzichte van de uitvoeringscijfers van 2021. De VDAB zal deze meeruitgaven opvangen met de bestaande kredieten van zijn begroting.

B. ESR-TOETS

Dit is niet van toepassing op het besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand en dus ook niet op de personeelsbudgetten van VDAB.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Het besluit van de Vlaamse Regering treedt in werking op 1 januari 2023.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor

Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Jo BROUNS